

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej

Prenumerata w Radomiu wynosi:
 Miesięcznie 5 k. — h.
 Z odnośnieniem do domu . 6 k. — h.
Na prowincji z przesyłką pocztową:
 Miesięcznie 6 k. — h.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 46, dom Hempla.
 Redakcja otwarta od 12 do 1 i od 6 do 7 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 5 do 6 po poł.
 Rękopisów niezatrzymanych Redakcja nie zwraca.

Cena ogłoszeń:
 Na 1 str. wiersz garmontowy 2 k. — h.
 „ III „ „ petitowy . 1 „ 20 „
 „ IV „ „ „ — „ 60 „
 Drobne za wyraz — „ 20 „

Numer pojedynczy 30 halerzy.
 Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonialnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska № 16; J Nitkowskiego, róg ul. Długiej i Szerokiej.

KINO Y. CZARY. **Od poniedziałku!** **Książę bawi się...**
 wytworna komedia w 6-ciu częściach ze złotej serii „PHÖNIX“ z udziałem najsłynniejszych artystów Teatru Królewskiego w Budapeszcie.

JULJAN MIECZNIKOWSKI **WELNIANE**
RADOM. **POLECA:** **JEDWABNE**
BAWELNIANE WYROBY

Teatr Polski H. CZARNECKIEGO	W czwartek 29-go Sierpnia r. b. Ptasznik z Tyrolu operetka w 3 aktach Zeller. Tańce — Ewolucje.	W sobotę dnia 31-go Sierpnia r. b. Nitouche operetka w 3 aktach. Tańce — Ewolucje.	W niedzielę dnia 1 września Robert i Bertrand (Dwaj Złodzieje) operetka w 3 aktach Hofmana i Wrońskiego. Tańce — Ewolucje.
---	---	--	---

Kantor Wymiany M. Wajselfisz
 Lubelska № 29, 1-sze piętro, front
 (dawniej Kościelna 3).
 Kupuje i sprzedaje wszelkiego rodzaju pieniądze na najdogodniejszych warunkach.

Nie wywoźcie!

Z za kulis gospodarki szkolnej.

III.
 Wysoce ciekawie przedstawiają się wypłaty tak zw. wydatków gospodarczych. Są to rzeczy par excellence nowoczesne. Ponieważ ma się do czynienia z pracownikiem wyjątkowo sytuowanym, któremu jakieś tam kilkadziesiąt głupich koron nie robi różnicy, pozwala mu się więc na nabywanie po-

trzebnych w gospodarstwie szkolnym rzeczy z własnej kieszeni, należność za które zwraca mu się po pewnym krótszym lub dłuższym upominaniu się w zależności od stanu kasy. Ostatnio w pewnych wypadkach nastąpiły przekroczenia budżetu, który przy cenach dzisiejszych przewidywał od 30 do 150 koron rocznie na szkołę (za jeden tylko worek na ścierkę żądają od 20 do 40 koron) i oto niema literalnie funduszu, z któregooby można nauczycielowi zwrócić wydatkowane przezeń sumy. Pozycja „nieprzewidzianych“ wyczerpana. mniej więc nauczycielu satysfakcję, żeś sprawił szkole szczotkę, lub inny mebel jakiś.

Coprawda, gdyby ktośkolwiek w wydziale szkolnym czy w braku tegoż ogólnym umiał w budżecie czytać, za, uważylby, że pensje wypłacane stróżom szkolnym są znacznie wyższe od przewidzianych budżetem. Pocóż więc ta oszczędność kosztem kłeszeni nauczyciela?
 Zwykle, gdzie dwaj się kłócą tam trzeci korzysta — tak mówi przysłowie. Na gruncie radomskim rzecz ma się nieco inaczej. Nie można powiedzieć, aby inspektor szkolny kłócił się z Magistratem — tak nie jest. Jednakże obydwie te instytucje mają duże poczucie godności osobistej, objaw zresztą nadzwyczaj sympatyczny. Lecz niestety w środek pomiędzy jedną i drugą godność dostał się nieszczęsny nauczyciel ludowy i nieco go te godności gniołają.

Godność inspektora szkolnego nie pozwala aby otrzymaną z Warszawy gotówkę na pensję nauczycielom przesyłał przez swego urzędnika do Magistratu godność zaś Magistratu nie pozwala mu, znów poniżyć się do tego stopnia aby jego urzędnik miał czynić to samo. A ty nauczycielu ciesz się, że 131 koronek twej miesięcznej gaży jest już w Radomiu i czekaj aż się dwie godności ułożą.
 Szczęściwcy! chociaż w przeciągu paru godzin posiadają tyle gotówki w swych rękach.
 Jest prawo, podług którego każdy nauczyciel obowiązany jest mieć 30 godzin lekcyj tygodniowo, ci którzy przekroczą wymienioną normę otrzymują wynagro-

dzenie w wysokości 30 koron (sic!) za godzinę rocznie.
 Aliści wskutek pewnych rozrachunków pomiędzy ministerstwem W. R. i O. P. a byłymi e. i k. władzami szkolnymi, pierwsze posiada sumy na owe godziny nadliczbowe tylko za 8 miesięcy swego istnienia i w tym stosunku wypłaca. Nauczyciel więc traci wynagrodzenie za 4 miesiące godzin nadliczbowych. To są jego dodatki drożyzniane ex re ciężkich czasów. Znamienne.
 Parvus.

Sprawa kolonii leczniczych dla dziatwy w Busku.

Na skutek artykułów p. J. S. p. t.: „O ratownictwo pokoleń polskich“ zamieszczonym w „Głosie Radomskim“ a zaznamiającego czytelników swych z akcją jaką podjął dr. Starkiewicz w celu ratownictwa dziatwy przez dźwignięcie w Busku kolonii leczniczych dla dzieci zol-zowatych, otrzymujemy od dr. Starkiewicza, który oddał się całą duszą podjętej akcji list, wyjątki z którego, ilustrujące obecny stan tego poważnego dzieła brzmią jak poniżej: „Z wielką też radością za pośrednictwem Szan. redakcji, która mam tę pewność, w całej naszej sprawie poparcia swego nam udzieli, komunikuję p. J.S., jako też komitetowi „Ratujmy dzieci“ oraz szlachetnym ofiarodawcom, że sprawa zainicjowana przezemnie jest, jak dotąd, na jak najlrszej drodze. Znalazł się bowiem człowiek o złotym sercu a wielkim poczuciu obywatelskim, który wczoraj zjawił się osobiście do mnie i złożył na ręce moje 50.000 koron na rzecz naszej kolonii leczniczej dziecięcej w Busku. Za jego przykładem poszedł drugi obywatel, ofiarując na ten sam cel 5.000 koron! Obaj zastrzegli sobie dyskrecję co do ich nazwisk. Lecz nie koniec na tym. W odpowiedzi na moje zapytanie wydział budowlany przy głównym komitecie ratunkowym ofiarował się z całą gotowością przeprowadzić budowlę kolonii, a za plan i kosztorys budynku, żądając tylko 500 koron, lecz obiecując przytym w dodatku poprzeć naszą sprawę u władz e. k. austrijackich, a to w celu uzyskania zapomogi, która w najlepszym wprawdzie razie może dojść do 40 proc.! Wydział budowlany przy G. K. R. namawia nas też do nieodkładania tej tak palącej sprawy. Muszę wreszcie nadmienić, że miejscowa komenda w Busku była jedną z pierwszych, która obiecała wystarać się o plac pod budynek

Ważne dla Elektrowni.

Liczniki Arona 220 wolt nadeszły. Prędką dostawa ze składu odbywa się u jeneralnego reprezentanta firmy „Aron Elektrizitäts-Gesellschaft m. b. H. „Charlettenburg“ W. ARENSTEIN, w Warszawie, Zielna 25, skrzynka pocztowa № 6. 494-4

Zarząd Radomskiej Spółki Ogrodniczej

zawiadamia członków Spółki, iż w niedzielę, 1 września r. b., o godz. 4-ej po południu, w lokalu własnym, Plac 3 maja 1 (Tow. Ogrodnicze), odbędzie się Ogólne Zebranie Członków Spółki w terminie drugim. prawomocne bez względu na ilość zebranych. Porządek dzienny zawierają specjalne zawiadomienia, rozesłane wcześniej. 748-1

Zakład kąpielowy BUSK w Polsce

Sezon 1918 r. od 20 maja do 20 września

Kąpiele: siarczane, błotne, elektryczne, słoneczne. Wodolecznica.

Wspaniały park kuracyjny. Wyborna (polska) kuchnia w zakładowej restauracji, ceny przystępne.

Codziennie od 20 czerwca do 20 sierpnia koncert włościańskiej kapeli symfonicznej pod batutą królewskich pp. Karola i Stanisława Namysłowskich.

Na żądanie wysyła się prospekt bezpłatnie.

KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE.

ZEL.-BET.

A. JANISZEWSKI

Radom, ul. Długa № 28.

POLEGA: PŁYTY TROTUAROWE, RYNSZTOKI, PODRYNNIKI, RURY RÓŻNYCH ROZMIARÓW DO KANALIZACJI, CEMBROWINY, POSADZKI CEMENTOWE, TARASY KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE.

SPECJALNOŚĆ:

SŁUPY mocne! tanie! i trwałe! PUSTAKI i DACHÓWKA.

Przyjmuje zamówienia na roboty żelazo-betonowe. Kosztorysy i projekta.

Do dalszych okolic dostarczam DACHÓWKI i RURY na ryżko loco najbliższa stacja kolejowa

BIURO TECHNICZNE

DLA BUDOWY MŁYNÓW, TARTAKÓW i CEGIELN

M. KANAREK Sp. z ogr. por. Kraków, Szewska 9.

Oddział Radom Długa 23.

Projektuje i urządza młyny z popędem parowym, motorowym i turbinowym. Dostarcza maszyny młyńskie, tartaczne wszelkiego rodzaju, oraz kamienie młyńskie, gatry, cyrkularki, piły gatrowe, piły do cyrkularek, toczki szmirglowe i t. p. przybory tartaczne.

Firma dysponuje pierwszorzędnymi siłami technicznymi i posiada własny warsztat mechaniczny.

Odwiedziny inżynierów, plany i kosztorysy na żądanie. 394-0

AKUSZERKA

posiadająca dyplom z odznaczeniem, długoletnią praktyką Warszawską, udziela porad, przyjmuje panie do domu, zamówienia na wyjazd, wykonywa wszelkie zlecenia lekarskie

522-0

LUCZYŃSKA
Marjacka № 11, front I piętro.

Jeometra Przysięgły kl. 2-ej

Józef Goebel

powrócił i przyjmuje ulica Lubelskiej Górki № 9. 743-3

Dom Bankowy

B^{CA} J. i M. CEMACH

Radom, Lubelska 33 (dom własny).

Złatwia wszelkie operacje bankowe.

Wózek ręczny

do rozwożenia towarów — resorowy albo zwyczajny — nabędzie Radomska Spółka Ogrodnicza, Plac 3 maja l. 1. Zgłoszenia przyjmuje do 1 września r. b. 724-3

Garbarnia

do wydzierżawienia, bliższych wyjaśnień udziela St. Ojrowski, Trawna 3. 749-3

Maść „Anta”

leczy swędzące skóry, świe zbę i wysypki swędzące.

Zatwierdzona przez Urząd Lekarski. Sprzedaw w aptekach i składach aptecznych. Cena 10 kor. Główny skład na Kr. Polskie—apteka J. Kasprzykowskiego w Radomiu. 640-10

Student poszukuje lekcji na wsi zaraz. Zgłoszenia do Adm. „Głosu” pod „K.” 747-1

Do sprzedania meble wysciane, lustra, stoły, krzesła, etażerka, otomana, łóżka, szafa, umywalnia, bielizniarka, gramofon, wanna, utensylja kuchenne. Długa 18, m. 3 od 2-6. 738-2

Wincenty Włosek kolejarz (pomocnik zawiadowcy stacji) ewakuowany w 1915 roku z Radomia do Rosji, przesłużywszy 20 lat na kolei obecnie powrócił i prosi pp. chlebodawców o zaoferowanie posady kasjera, magazyniera, nadzorca, lub jakiej innej biurowej. Uczciwość gwarantowana przez poważne osoby. Oferty: Administracja „Głosu Radomskiego”. 752-4

Pana złodzieja,

który z mieszkania przy ul. Wysokiej № 12, m. 2 o godz. 9¹/₂ rano dnia 27 b. m. skradł portfel, zawierający 500 rb. w jednej monecie z podpisem „Szypow”, koron 80, kartę tożsamości wydaną przez Magistrat m. Radomia za № 3220, kartę na broń wydaną przez c. i k. komendę w Wierzbniku, świadectwo pracy na imię Stefana Strzemiecznego, proszę o zwrot dokumentów pod powyższym adresem. 769-3

Rolnik ze średnim wykształceniem,

7-letnia praktyka fachowa. znajomość weterynarii, hodowli i mleczarstwo, rekomendacje. Poszukuje posady. Wiadomość w Administracji „Głosu Radomskiego”. 757-4

Stacja dla uczennic. Przyjmę kilka panienek na stację, w bliskości pensji, zapewniając im możliwe wygody, troskliwą opiekę i dobre utrzymanie. W razie żądania konwersacja francuska i niemiecka. Bliższa wiadomość: Długa 22—trzecia sieć na dole. 674-4

Podziękowanie.

Od lat piętnaście chory jestem na chroniczny katar płuc i co parę miesięcy pokazywała mi się krew. Poradzili mi bym spróbował FAGOSOL. Po użyciu przezemnie sześciu flakonów FAGOSOLU krew przestała się pokazywać, znikł kaszel i w nocy już się nie pocę. Apetyt zwiększył się, nie męczę się i czuję się zdrowym. Mogę śmiało publicznie ogłosić, że jedynie wyzdrowiałem dzięki FAGOSOLOWI. Uprzejmię proszę o przyjęcie odemnie serdecznego podziękowania.

Z uszanowaniem Sz. Schneider.

Jak widzimy z powyższego listu zażywanie FAGOSOLU wystarczy do wyleczenia w krótkim czasie chorób dróg oddechowych.

FAGOSOL leczy szybko i radykalnie: Bronchit, astmę, kokałusz oraz wszelkie kaszle i zastarzałe katary płuc. Do nabycia w aptekach i składach aptecznych. 656-3

Poszukuje posady mleczarza-serowarza, wyrób masła, sera, kontrola obory, świadectwa. Łaskawe oferty „Mleczarz” Administracja „Głosu”. 761-2

Rutynowana korpetyorka z 6-cio klas. wykształceniem pensji p-ny Gajl, poszukuje kondycji na wsi. Wiadomość w Administr. „Głosu”. 763-3

5-cio klasistka pensji p. Gajl poszukuje kondycji na wsi. Wiadomość w Adm. „Głosu”. 764-3

OGŁOSZENIA DROBNE.

Zgubiono legitymację na nazwisko Stanisława Okolskiego wydaną przez Komendę Rad. dn. 18 VII 1918 r. za № 20326. 758-1

Zgubiono legitymację na nazwisko Franciszka Łętowskiego wydaną przez Magistrat Rad. dn. 25 II 1918 r. № 1535. 756-1

Zgubiono legitymację na nazwisko Jana Krauzego wydaną przez Magistrat Radomski dn. 12 IX 1917 r. za № 10200. 755-1

Zgubiono legitymację na nazwisko Chaima Furmańskiego wydaną przez Komendę Radomską d. 4 III 1918 r. za № 1902.

Zgubiono legitymację na nazwisko Zofii Wojciechowskiej wydaną przez Magistrat Rad. dn. 31 I 1918 r. za № 920. 762-1

Zgubiono legitymację na nazwisko Jowela Snajdermana wydaną przez Magistrat Rad. dn. 7 VI 1918 r. za № 6764. 759-1

Zgubiono torebkę damska, która zawierała różne drobnotki, łaskawy znalazca zechce odesłać do mleczarni „Ziemlanek”. 753-1

Zgubiono legitymację na nazwisko Józefa Miecchewicza wydaną przez Magistrat Rad. dn. 11 IX 1917 r. za № 10186. 737-1

Zgubiono paszport rosyjski na nazwisko Natalji Szmulskiej wydany przez Magistrat Łomżyński.

Zgubiono paszport na nazwisko Piotra Wrońskiego wydany przez Władze powiatowe w Brzezinach dn. 26 VI 1917 r. za № 112514

Zgubiono portfel, który zawierał patent do handlu, kwit na plac oraz legitymację na nazwisko Władysława Matusiewicza wydaną przez Magistrat Radomski dn. 15 III 1918 r. za № 2422. Łaskawy znalazca zechce odesłać do Adm. „Głosu”. 745-1

Zgubiono legitymację na nazwisko Józefa Maczyńskiego wydaną przez Magistrat Radom. dn. 25 III 1918 r. za № 2906. 750-1

Zgubiono legitymację na nazwisko Adama Wioruckiego wydaną przez Mag. Radomski dn. 26 II 1917 r. za № 1144. 744-1

Zgubiono legitymację na nazwisko Anieli Gaździńskiej wydaną przez Mag. Radomski dn. 21 III 1918 r. za № 2766. 746-1

Zgubiono legitymację na nazwisko Marjana Romanowicza wydaną przez Magistrat Rad. dn. 4 IV 1918 r. za № 3048. 736-1

Radomskie Stowarzyszenie Budowlane

LUBELSKA 41.

Radomska Spółka Ogrodnicza

(Chrześcijańska)

Plac 3 maja liczba 1. (Sklep w podwórzu).

Jabłka dojrzałe	od 60 hal. funt	Marchew	od 35 hal. funt
Gruszki	„ 1.20 „ „	Pietruszka	„ 70 „ „
Kapusta	po 30 „ „	Ogórki do kwaszenia	od 8 kor.
Buraczki	„ 25 „ „	kopa, sztuka	od 10 halerz.
Kartofle	od 16 „ „		

BIURO BUDOWLANE i HURTOWNIA.

Cement, Papa, Eternit, Dachówka, Cegła, Smołowiec, Gwoździe, Żelazo, Wapno.

Po cenach hurtowych.

291-10

Podjmuje się dostaw do hoteli, burs, internatów i tp. instytucji i odbiorców prywatnych. Sklep otwarty codziennie—od godz. 8 rano do godz. 7 wiecz. bez przerwy; w niedziele i święta—od 8 do 10 rano.

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 6.

Poleca:

TEKTURĘ SMOŁOWCOWĄ, SMOŁOWIEC, CEMENT, WAPNO, BŁACHY, GWOŹDZIE, OLEJE MASZYNOWE i CYLINDROWE, SMAR do WOZÓW.

Redaktor: Czesław Xawery Jankowski.

Druk „J. K. Trzebiński”—Radom.

Za pozwoleniem censury wojennej.

Za wydawcę: Edward Suchański.